

Wymagania edukacyjne. Zakres podstawowy (klasa 3) Wymagania na poszczególne oceny

konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń:	rozszerzające (ocena dobra) Uczeń:	dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń:	wykraczające (ocena celująca) Uczeń:
I. Osoba przedsiębiorcza				
• wyjaśnia, czym jest przedsiębiorczość, • wyjaśnia różnice między komunikacją społeczną a komunikacją interpersonalną, • odróżnia komunikację werbalną od komunikacji niewerbalnej, • wyjaśnia, na czym polega wywieranie wpływu na ludzi,	• wymienia cechy osoby przedsiębiorczej, • identyfikuje elementy, które składają się na kompetencje osoby przedsiębiorczej, • wyjaśnia, czym są bariery komunikacyjne i podaje ich przykłady, • wymienia techniki pozytywnego wywierania wpływu na ludzi,	• identyfikuje swoje mocne i słabe strony, a następnie posiadane cechy osoby przedsiębiorczej, • określa własne kompetencje przedsiębiorcze, • określa, jakie znaczenie ma umiejętność komunikacji jako element kompetencji przedsiębiorczych, • wymienia zasady skutecznych negocjacji,	• określa związek między zachowaniami osoby przedsiębiorczej a szansami, które stwarza jej gospodarka rynkowa, • rozpoznaje wybrane techniki manipulacji i stosuje sposoby obrony przed manipulacją,	• opracowuje plan rozwoju własnych kompetencji przedsiębiorczych,
II. Podejmowanie decyzji, praca zespołowa i kreatywne myślenie				
• wyjaśnia, na czym polega zarządzanie czasem, • wyjaśnia znaczenie pracy zespołowej,	• charakteryzuje etapy podejmowania decyzji, • wyjaśnia, na czym polega kreatywne myślenie i dlaczego pomaga ono w	• stosuje wybrane metody wspomagające podejmowanie decyzji (np. burzę mózgów),	• stosuje wybrane techniki zarządzania czasem (m.in. planuje zadania z uwzględnieniem swoich ról życiowych),	• organizuje jako lider pracę hipotetycznego zespołu,

- wyjaśnia, czym są innowacje,

rozpoznawaniu szans rynkowych,

- charakteryzuje główne bariery ograniczające kreatywne myślenie,
- rozróżnia rodzaje innowacji,
- wymienia przykłady źródeł innowacji,

- stosuje wybrane techniki pobudzające kreatywność,

- wyjaśnia na podstawie wybranych przykładów, jak innowacje wpływają na zdolności konkurencyjne przedsiębiorstw,

- rozpoznaje i omawia bariery oraz problemy w tworzeniu i funkcjonowaniu zespołów,

III. Zarządzanie projektami

- wyjaśnia istotę projektu,
- wymienia przykładowe cechy lidera zespołu projektowego,
- wymienia możliwe źródła finansowania projektu,
- charakteryzuje czynniki decydujące o dobrej organizacji pracy zespołu,
- wymienia i charakteryzuje role w projekcie,
- definiuje cele projektu za pomocą metody SMART,
- określa i charakteryzuje poszczególne etapy projektu na wybranym przykładzie,
- przygotowuje strukturę prac projektowych, w tym określa zadania projektowe,
- określa zadania i role poszczególnych członków zespołu na przykładzie wybranego projektu,
- przygotowuje harmonogram i prosty budżet projektu,
- weryfikuje na wybranym przykładzie harmonogram i budżet projektu oraz wprowadza konieczne zmiany w harmonogramie i budżecie,
- identyfikuje główne problemy oraz ryzyka pojawiające się podczas realizacji projektu, a następnie dokonuje ich analizy w sprawozdaniu częściowym,
- przygotowuje sprawozdanie z realizacji wybranego projektu,

IV. Gospodarka rynkowa

- wyjaśnia, na czym polega rozwój społeczno- - gospodarczy,
- wymienia przejawy współczesnego patriotyzmu gospodarczego w życiu codziennym,
- wymienia filary gospodarki rynkowej i je charakteryzuje,
- wyjaśnia, czym są budżet państwa, nadwyżka budżetowa, deficyt budżetowy i dług publiczny,
- wyjaśnia, czym jest rynek i jakie pełni funkcje w gospodarce,
- wyjaśnia, na czym polega prawo popytu i prawo podaży,
- wyjaśnia znaczenie pojęć: *konsument, gwarancja, reklamacja, zakupy na odległość*,
- określa rolę przedsiębiorczości w rozwoju społeczno- - gospodarczym w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej,
- wykazuje zalety gospodarki rynkowej,
- analizuje dochody i wydatki budżetu państwa i przykładowej jednostki samorządu terytorialnego,
- klasyfikuje rodzaje rynków według wybranych kryteriów,
- wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące wielkość popytu,
- wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące wielkość podaży,
- wymienia i charakteryzuje podstawowe prawa konsumenta,
- wymienia i omawia podstawowe parametry charakteryzujące gospodarkę (PKB, inflację, zatrudnienie, bezrobocie),
- wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na funkcjonowanie państwa i gospodarki,
- wymienia i charakteryzuje główne modele struktur rynkowych (monopol, oligopol, konkurencję monopolistyczną, konkurencję doskonałą),
- wyjaśnia zjawiska nadwyżki rynkowej i niedoboru rynkowego,
- wymienia instytucje zajmujące się ochroną konsumentów oraz określa cele i zadania tych instytucji,
- określa, czym jest patriotyzm zakupowy oraz jakie są jego przejawy w życiu codziennym,
- określa zależności między podmiotami gospodarki rynkowej,
- analizuje na przykładzie przebieg krzywej podaży i krzywej popytu,
- podaje różnice między reklamacją niezgodności towaru z umową a gwarancją,
- wykazuje negatywne skutki ograniczonej konkurencji i potrzebę przeciwdziałania jej,
- wyznacza na prostych przykładach punkt równowagi rynkowej,
- sporządza przykładową reklamację,

V. Finanse osobiste

- wyjaśnia, czym jest pieniądź,
- wyjaśnia, czym jest postawa wobec pieniędzy,
- wymienia i wyjaśnia podstawowe zasady tworzenia budżetu gospodarstwa domowego,
- wyjaśnia znaczenie pojęć: *podatki, osoba fizyczna, osoba prawna*,
- wymienia podstawowe rodzaje podatków w Polsce,
- wyjaśnia, kto i od czego płaci podatek PIT,
- definiuje dochód, przychód i kwotę wolną od podatku.
- wymienia cechy pieniądza,
- rozróżnia wybrane typy postaw ludzi wobec pieniędzy,
- wymienia zalety i wady wybranych typów postaw ludzi wobec pieniędzy,
- określa podstawowe kategorie dochodów i wydatków gospodarstwa domowego,
- określa i omawia funkcje podatków,
- przedstawia sposoby obliczania podatku PIT.
- charakteryzuje funkcje i formy pieniądza,
- wyjaśnia zjawisko inflacji,
- określa własną postawę wobec pieniędzy,
- wyjaśnia, czym jest dojrzałość finansowa,
- omawia praktyczne sposoby zarządzania budżetem domowym,
- wymienia i opisuje podatki opłacane przez członków gospodarstwa domowego,
- dobiera sposób rozliczeń podatku PIT i ulgi możliwe do zastosowania.
- omawia obieg pieniądza w gospodarce,
- podaje przyczyny i skutki inflacji,
- charakteryzuje poziomy dojrzałości finansowej,
- formułuje rady dotyczące unikania spirali zadłużenia oraz możliwości wyjścia z niej,
- charakteryzuje rolę podatku VAT.
- wymienia sposoby przeciwdziałania inflacji,
- wyjaśnia, czym jest inteligencja finansowa,
- omawia wpływ podatków na funkcjonowanie gospodarki, przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych.